

Rectoren Stedenband Twente

p/a Postbus 220

7570 AE Oldenzaal

rector@twentscarmelcollege.nl

Aan de HBO-raad
t.a.v. dhr. D. Terpstra
Prinsessegracht 21
2514 AP Den Haag

Oldenzaal, 9 februari 2007.

Geachte heer Terpstra,

De eindverantwoordelijke schoolleiders van de 14 brede scholengemeenschappen voor Voortgezet Onderwijs in Twente voeren regelmatig overleg met elkaar binnen de Rectoren Stedenband Twente. Tijdens ons overleg van 11 januari 2007 hebben we samen met vertegenwoordigers van HBO Saxion en Universiteit Twente gesproken over de CFI-publicatie "Nadere vooropleidingseisen hoger onderwijs bij de nieuwe profielen van het voortgezet onderwijs die per 1 augustus 2007 worden ingevoerd".

Wat betreft de vooropleidingseisen voor opleidingen in het Wetenschappelijk Onderwijs (bijlage C van de genoemde publicatie) constateren wij dat die eisen er helder, transparant en voor zowel directbetrokkenen als buitenstaanders begrijpelijk uitzien. Op basis van deze eisen verwachten we vanuit het Voortgezet Onderwijs gezien, en dat wordt bevestigd door onze gesprekspartners van HBO en WO, weinig problemen bij de doorstroming VWO naar het WO.

Geheel anders is echter de situatie voor wat betreft de vooropleidingseisen voor opleidingen in het Hoger Beroepsonderwijs (bijlage D van de publicatie). In het algemeen zijn we van mening dat de gestelde eisen niet altijd eenduidig en logisch zijn op basis van inhouden van opleidingen en de examenprogramma's van het HAVO. Ernstige zorgen maken wij ons over de eisen voor de doorstroming naar de sector Techniek. Diverse opleidingen binnen deze sector zijn bereikbaar met een HAVO-diploma met een N&G profiel zonder aanvullende eisen op het gebied van wiskunde en/of natuurkunde. Ter illustratie laten we een vergelijking tussen HBO en WO voor doorstroming naar Techniek zien:

HAVO – HBO		VWO - WO	
Opleiding	Eis met N&G	Opleiding	Eis met N&G
Elektrotechniek	Na of NL&T	Elektrotechniek	WiB + Na
Chemische Technologie	*	Chemische Technologie	WiB + Na
Industrieel ontwerpen	Na of NL&T	Industrieel product ontwerpen	WiB + Na
Technische Informatica	*	Technische Informatica	WiB

Op basis van de bijlage C en D van de eerder genoemde publicatie is deze lijst met tal van andere vergelijkingen uit te breiden.

Omdat de huidige doorstroming HAVO naar HBO voor de technische opleidingen aansluitproblemen oplevert voor het vak wiskunde hebben de 14 VO-scholen in Twente met HBO Saxion een aansluitmodule Masterclass Wiskunde ontwikkeld voor leerlingen uit de bovenbouw HAVO. Dit programma wordt met succes door veel leerlingen in hun vrije tijd gevolgd, deels bij HBO Saxion en deels op de eigen VO-school. Bij de start van de Masterclass Wiskunde hebben we met elkaar vastgelegd dat dit slechts een tijdelijke oplossing is; dit was onder meer mogelijk omdat de inhouden van het programma zijn verwerkt in het nieuwe Wiskunde B programma dat vanaf 1 augustus 2007 verplicht wordt. Verder zijn we van mening dat doorstroming van het Voortgezet Onderwijs naar het vervolgonderwijs mogelijk moet zijn zonder het noodzakelijk moeten volgen van aansluitingsmodules.

Daartoe zijn er naast de keuze van een aan de vervolgopleiding verwant profiel in de genoemde publicatie ook vooropleidingseisen hoger onderwijs vastgesteld.

Door de nu voorgestelde doorstroomseisen HAVO-HBO is het mogelijk dat HAVO gediplomeerden met een N&G profiel en dus met Wiskunde A kunnen doorstromen naar de technische opleidingen; ofwel we zijn weer terug bij af en de aansluitingsproblemen op wiskundig terrein zijn voorspelbaar. Een vergelijkbaar probleem zal zich voordoen bij leerlingen die met een N&G profiel en als profielkeuzevak aardrijkskunde, *en dus geen natuurkunde of NL&T*, kunnen doorstromen naar tal van technische opleidingen.

Ook aan de procesmatige kant voorzien we ernstige problemen. Op grond van een evenwicht en zorgvuldig doorlopen keuze- en begeleidingsprogramma vanaf leerjaar 3 heeft bijvoorbeeld een HAVO-leerling mede op advies van docenten gekozen voor een N&G profiel in plaats van een zwaarder N&T profiel. Vervolgens kiest dezelfde leerling op basis van zijn doorstroomrechten voor een technische opleiding zonder een adequate basis op wiskundig en natuurkundig terrein en faalt daar jammerlijk. Afgezien van slechte rendementsresultaten voor het HBO leidt dit soort ongewenste U-bocht constructies minimaal tot een vertraagd studieproces voor de betrokken leerling en in het ergste geval tot drop-out met uiteindelijk ook een negatief imago voor het HAVO als vooropleiding, terwijl de echte oorzaak ligt bij te lichtvaardige vooropleidingseisen vastgesteld door de overheid na raadpleging van het onderwijsveld.

Uiteraard zijn wij als VO-scholen op de hoogte gesteld van de verschillen in betrokkenheid van de VSNU en de HBO-raad in het proces, voorafgaande aan de vaststelling van de vooropleidingseisen hoger onderwijs. Gelet op de duidelijke verschillen tussen de eisen richting HBO en WO en dan met name voor de technische opleidingen pleiten wij nadrukkelijk voor een nadere herbezinning en bijstelling van de eisen voor doorstroming van HAVO naar HBO en roepen direct betrokkenen op tot overleg.

Wij doen een dringend beroep op de HBO-raad om in het belang van onze HAVO-leerlingen in overleg te treden met het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over de vooropleidingseisen voor het hoger onderwijs om uiteindelijk te komen tot eisen, die een succesvol verloop van de vervolgopleiding voor HAVO-gediplomeerden tot een reële mogelijkheid maken. Aan de Minister hebben wij een vergelijkbare brief geschreven.

Graag ontvangen wij van u een reactie op ons schrijven en waar mogelijk ook een beschrijving van eventuele stappen die u gaat ondernemen naar aanleiding van ons beroep op de HBO-raad.

Met vriendelijke groeten,
namens de Rectoren Stedenband Twente,

H.M. Claessen, secretaris
Rector Twents Carmel College.